

takst, betegner en Melleform mellem den rene Naturalydelse og den rene Pengeydelse. Hensigten med denne Form for Afgifter er vel paa den ene Side at fri Nyderen for Ulejligheden ved at modtage Afgiften in natura, men paa den anden Side tillige at lette Yderen Afgiftens Udredelse, idet en Afgift, der varierer med Landbrugsprodukternes Pris, gennemsnitlig vil være mindre byrdefuld end en ren Pengeafgift. Det vilde derfor staa i fuldstændig Strid med det Princip, der ligger til Grund for denne Afgiftsform, om Lovgivningsmagten vilde gribe ind i Tilfælde, hvor Kapitelstaksterne paa Grund af ekstraordinære Forhold afveg i væsentlig Grad fra det normale. Ligesaa uretfærdigt som det derfor vilde være, om Statsmagten til Fordel for Nyderne vilde forhøje Kapitelstaksterne, hvor disse maatte være særlig lave, ligesaa uretfærdigt vilde det omvendt være, om Staten til Fordel for Yderne vilde sætte Kapitelstaksterne ned, hvor disse maatte være særlig høje, thi Yderne har gennem de højere Priser, de har opnaaet for deres Produkter, Betingelserne for at kunne udrede den højere Afgift uden at lide noget væsentligt Tab.

Mod denne sidste Betragtning har man ganske vist indvendt, at den, forsaavidt Kornafgifter angaar, vel holder Stik, hvor en Landbrugsbedrift væsentlig er baseret paa Kornsalg, men at den ikke kan have Gyldighed, naar Bedriften — som Tilfældet er med det langt overvejende Antal af vore Landbrugsbedrifter — er baseret paa en Opfodring af det indhøstede Korn til Fremstilling af dyriske Produkter. Udvalget kan imidlertid ikke erkende, at denne Indvending er berettiget, thi Priserne paa dyriske Produkter maa gennemsnitlig staa i Forhold til Prisen paa det til deres Fremstilling opfodrede Korn. En høj Kornpris vil derfor altid medføre en højere Pris paa dyriske Produkter, og denne højere Pris vil sætte Yderne i Stand til at bære den højere Kapitelstakst paa Kornet. Under den nu foreliggende ekstraordinære Situation er Forholdet ganske vist det, at Priserne paa dyriske Produkter, navnlig Smør og Flæsk, vel er stegne, men dog ikke i samme Forhold som Kornpriserne, og det maa derfor indrømmes, at høje Kapitelstakster paa Korn vil være mere byrdefulde for de Ydere, hvis Bedrift er baseret paa Fremstilling af dyriske Produkter, end for dem, der fortrinsvis sælger det indhøstede Korn. Men denne rent faktiske Forskel mellem de to nævnte Klasser af Landbrugere kan efter Udvalgets Opfattelse ikke faa nogen retlig Betydning, thi den Landbruger, der normalt ser sin Regning ved at opfodre Kornet, bør fornuftigvis selv bære Risikoen ved, at denne Anvendelse af Kornet under visse Forhold kan blive mindre fordelagtig. Det vilde være urimeligt at lade Nyderen af Kornafgifter efter Kapitelstakst, der ingen Indflydelse har paa, hvilken Brug Yderen gør af sit indhøstede Korn, tage Del i den nævnte Risiko.

Medens Lovgivningsmagten vel til enhver Tid maa have Ret til at forandre de Regler, hvorefter Kapitelstaksten sættes, vilde det dog under Hensyn til vor Rets almindelige Grundsætninger om Loves tilbagevirkende Kraft være særdeles betænkeligt, om man, inden Kapitelstaksten for 1914 blev sat, forandrede de nugældende Regler om Ansættelsen, hvorved de efter Udvalgets Formening ikke uberettigede Forventninger om Maaden, hvorpaa Kapitelstaksterne bliver fastsatte, med Urette vilde blive skuffede, efterat de i Overensstemmelse med de nugældende Regler befaledede Indberetninger for den langt overvejende Del allerede er indsendte til Stiftsøvrighederne. En vilkaarlig Nedsættelse af en efter de gældende Bestemmelser alt fastsat Kapitelstakst vilde efter Udvalgets Opfattelse være et Indgreb i Afgiftsnyderens ved Grundloven beskyttede Ejendomsret, mod hvilket han med Rette kunde rejse Indsigelse, med-